

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKIM OTPREMNICAMA

Član 1.

U Zakonu o elektronskim otpremnicama („Službeni glasnik RS”, broj 94/24), u članu 3. stav 2. tačka 1) posle reči: „odnosno hlađenje i slično” dodaju se zapeta i reči: „kao i snabdevanje vazduhoplova gorivom i mazivom ukoliko je mesto otpreme i mesto preuzimanja isti aerodrom”.

Posle tačke 5) dodaju se tač. 5a) i 5b), koje glase:

„5a) kretanje dobara kod kojih se dobra ili deo dobara vraća istim prevoznim sredstvom neposredno nakon isporuke, ukoliko je primalac elektronske otpremnice poslao elektronsku prijemnicu uz navođenje dobara koja se vraćaju;

5b) kretanje dobara po osnovu odobrenog kliničkog ispitivanja leka, odnosno medicinskog sredstva, u skladu sa propisima kojima se uređuju lekovi, odnosno medicinska sredstva;”.

Član 2.

U članu 4. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Sistem koristi i subjekt javnog sektora koji je ugovorna strana u okvirnom sporazumu kojim se utvrđuju uslovi i način dodele ugovora tokom perioda važenja okvirnog sporazuma u smislu zakona kojim se uređuju javne nabavke, za prijem, čuvanje i uvid u postupanje sa elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama poslatim u vezi sa izvršenjem ugovora zaključenog na osnovu okvirnog sporazuma.”

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

U dosadašnjem stavu 5, koji postaje stav 6, reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 5.”.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 8, reči: „stava 6.” zamenjuju se rečima: „stava 7.”.

U dosadašnjem stavu 8, koji postaje stav 9, reči: „stava 7.” zamenjuju se rečima: „stava 8.”.

U dosadašnjem stavu 9, koji postaje stav 10, reči: „stava 6.” zamenjuju se rečima: „stava 7.”, a posle reči: „u skladu sa zakonom kojim se uređuju poštanske usluge” dodaju se zapeta i reči: „ukoliko je sadržina te pošiljke: korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina i/ili časopis”.

Dosadašnji st. 10–13. postaju st. 11–14.

Član 3.

U članu 5. stav 3. reči: „dužan je da odštampa dva primerka” zamenjuju se rečima: „dužan je da odštampa tri primerka”, reči: „a drugi primerak” zamenjuju se rečima: „a dva primerka”, a reči: „radi potvrde fizičkog prijema iz člana 2. stav 1. tačka 14) ovog zakona” zamenjuju se rečima: „jednog primerka primaocu elektronske otpremnice u papirnom obliku”.

Posle stava 5. dodaje se novi stav 6, koji glasi:

„Primalac elektronske otpremnice iz stava 1. ovog člana šalje elektronsku prijemnicu u roku propisanom ovim zakonom, odnosno prvog narednog radnog dana po ponovnom uspostavljanju veze sa sistemom, ukoliko je usled prekida veze bio onemogućen da to učini u roku propisanom ovim zakonom.”

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 8, reči: „i postupanje sa elektronskom otpremnicom u papirnom obliku” zamenjuju se zapetom i rečima: „postupanje sa elektronskom otpremnicom u papirnom obliku i postupanje primaoca elektronske otpremnice u papirnom obliku”.

Član 4.

U članu 6. stav 5. reči: „i odredaba zakona kojim se uređuje računovodstvo u delu odredaba kojim se uređuje računovodstvena isprava” zamenjuju se zapetom i rečima: „odredaba zakona kojim se uređuju akcize i podzakonskih akata usvojenih na osnovu tog zakona i odredaba zakona kojim se uređuje računovodstvo u delu odredaba kojim se uređuje računovodstvena isprava”.

Član 5.

U periodu od 1. januara 2026. godine zaključno sa 30. junom 2026. godine, u postupcima nadzora nad primenom ovog zakona, ne uzimaju se u obzir eventualne greške pri iskazivanju podataka u poslatim elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama.

Član 6.

Odredba ovog zakona koja sadrži ovlašćenje za donošenje podzakonskog akta primenjivaće se od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz stava 1. ovog člana doneće se zaključno sa 15. decembrom 2025. godine.

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2026. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tačka 6. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti i robne rezerve.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Prilikom priprema za sprovođenje donetih propisa, kroz intenzivne dijaloge sa subjektima javnog sektora i sa privredom iskristalisali su se određeni zaključci zbog kojih se predlažu izmene i dopune donetog Zakona o elektronskim otpremnicama („Službeni glasnik RS”, broj 94/24 – u daljem tekstu: Zakon), u cilju otklanjanja eventualnih nedoumica u primeni propisa. Zakon o izmenama i dopunama Zakona predlaže se, pre svega, kako bi se izuzele tačno određene i prilično specifične isporuke, kao i da bi se otklonile eventualne dileme u primeni propisa u slučaju nastupanja izuzetnih okolnosti.

Tokom pripreme nacрта ovog propisa, sprovedene su javne konsultacije u kojima su mogli da uzmu učešće svi relevantni subjekti, uključujući druge državne organe, relevantna udruženja, stručna javnost, kao i druge zainteresovane strane. Konsultacije su sprovedene u periodu od 10. do 17. oktobra 2025. godine korišćenjem metode prikupljanja pisanih sugestija.

Pre svega, podsećamo da će korišćenje jedinstvenog sistema za slanje i prijem elektronskih otpremnica očekivano za posledicu imati uniformnost u postupanju obaveznika prilikom otpremanja dobara. Odredbama Zakona propisane su određene obaveze, kako na strani izdavaoca, tako i na strani primaoca elektronske otpremnice, ali i prevoznika, a predviđa se i određivanje kruga subjekata koji će pristupati i koristiti sistem elektronskih otpremnica, kao i različita odstupanja od obaveznog režima izdavanja elektronskih otpremnica.

Izmenama i dopunama Zakona predviđaju se dodatni izuzeci od obaveze slanja elektronske otpremnice. U tom smislu, propisuje se izuzetak u slučaju snabdevanja vazduhoplova gorivom i mazivom ukoliko je mesto otpreme i mesto preuzimanja isti aerodrom, nakon što je definitivno utvrđeno da bi, u slučaju primene obaveze na ovakve situacije, postojao rizik u slučaju korišćenja uređaja koji sadrže elektroniku i emituju elektromagnetna zračenja.

Dodatno, u cilju praktičnog postupanja, propisuju se i izuzeci u slučajevima kretanja dobara kod kojih se dobra ili deo dobara vraća istim prevoznim sredstvom neposredno nakon isporuke, kao i kretanja dobara po osnovu odobrenog kliničkog ispitivanja leka, odnosno medicinskog sredstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuju lekovi i medicinska sredstva.

Takođe, subjektima javnog sektora, koji su ugovorne strane u okvirnim sporazumima kojima se utvrđuju uslovi i način dodele ugovora, omogućava se uvid i u elektronske otpremnice, odnosno elektronske prijemnice koje se šalju, odnosno primaju na osnovu tih ugovora, što je analogno postupanju u sistemu elektronskih faktura, čiji je sistem elektronskih otpremnica sastavni deo.

Radi otklanjanja dileme u vezi sa jednakošću postupanja prilikom otpreme dobara poštanskih operatera, odnosno pružalaca poštanskih usluga i onih koji se bave prevozom dobara, izvršena je izmena i dopuna člana 4. stav 9. Zakona.

Izmenama i dopunama člana 5. preciziran je način na koji postupaju pošiljalac, prevoznik i primalac elektronske otpremnice u slučaju privremenog prekida veze sa sistemom usled kvara ili nedostataka na sistemu, ili u slučaju prekida internet veze. Dopunom se, pre svega, vrši pojašnjenje načina na koji postupaju primalac elektronske otpremnice u papirnom obliku, uz dodatnu izmenu da je, usled mogućnosti da sve tri strane učesnice u otpremi (pošiljalac, prevoznik i primalac) nemaju vezu ka sistemu, potrebno izraditi tri primerka elektronske otpremnice u papirnom obliku.

Takođe, ponovo u cilju izbegavanja eventualnih nejasnoća do koje bi mogla dovesti odredba koja eksplicitno navodi samo propise o PDV i računovodstvu, predlaže se dopuna člana 6. odredbom koja uređuje da se ovim propisom ne zadire u propise kojima se uređuju akcize.

Na kraju, izlazeći u susret predlozima privrednih subjekata kod kojih će obaveze propisane Zakonom početi da se primenjuju 1. januara 2026. godine, predlagač je predvideo da se prilikom vršenja nadzora u prvih šest meseci neće uzimati u obzir eventualne greške pri iskazivanju podataka u poslatim elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama. Dakle, propisane obaveze slanja navedenih dokumenata ostaju, njihovo kršenje praćeno je prekršajnim odredbama, ali uz period prilagođavanja u kome će za očigledno nenamerne greške u poslatim dokumentima postojati visok nivo tolerancije.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona vrši se dopuna člana 3. stav 2. tačka 1) Zakona, kojom se isključuje obaveza slanja elektronske otpremnice i kod snabdevanja vazduhoplova gorivom i mazivom ukoliko je mesto otpreme i mesto preuzimanja isti aerodrom. Takođe, izvršena je dopuna dodavanjem tač. 5a) i 5b), kojima se uređuje kretanje dobara kod kojih se dobra ili deo dobara vraća istim prevoznim sredstvom neposredno nakon isporuke, kao i kretanje dobara po osnovu odobrenog kliničkog ispitivanja leka, odnosno medicinskog sredstva.

U članu 2. Predloga zakona vrši se dopuna člana 4. Zakona dodavanjem novog stava 3, kojim se propisuje da sistem koristi i subjekt javnog sektora koji je ugovorna strana u okvirnom sporazumu kojim se utvrđuju uslovi i način dodele ugovora tokom perioda važenja okvirnog sporazuma u smislu zakona kojim se uređuju javne nabavke, za prijem, čuvanje i uvid u postupanje sa elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama poslatim u vezi sa izvršenjem ugovora zaključenog na osnovu okvirnog sporazuma.

Članom 3. Predloga zakona vrši se izmena u članu 5. stav 3. Zakona, kojom se propisuje dužnost pošiljaoca da, u slučaju privremenog prekida veze sa sistemom usled kvara ili nedostataka na sistemu, ili prekida internet veze, odštampa tri primerka elektronske otpremnice u papirnom obliku obeležene sigurnosnim hologramskim nalepnicama sa istom numeracijom, pri čemu jedan primerak zadržava za sebe, a dva primerka predaje prevozniku ili operateru prevoza u cilju predstavljanja i dalje predaje jednog primerka primaocu elektronske otpremnice u papirnom obliku. Takođe, vrši se i dopuna člana dodavanjem novog stava 6, kao i korekcije dosadašnjeg stava 7. koji postaje stav 8.

Članom 4. Predloga zakona vrši se izmena člana 6. stav 5. Zakona, kojom se propisuje da, pored već ranije navedenog, ovaj zakon ne utiče ni na primenu odredaba zakona kojim se uređuju akcize i podzakonskih akata usvojenih na osnovu tog zakona.

Član 5. Predloga zakona propisuje da se u periodu od 1. januara 2026. godine zaključno sa 30. junom 2026. godine, u postupcima nadzora nad primenom

ovog zakona, ne uzimaju u obzir eventualne greške pri iskazivanju podataka u poslatim elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama.

Članom 6. Predloga zakona predviđeno je da će se odredbe ovog zakona koje sadrže ovlašćenja za donošenje podzakonskih akata primenjivati od dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i da će se podzakonski akti doneti zaključno sa 15. decembrom 2025. godine.

U članu 7. Predloga zakona predviđeno je da će ovaj zakon stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se od 1. januara 2026. godine.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. PREGLED ODREDABA ZAKONA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Obaveza slanja elektronske otpremnice

Član 3.

Obavezu slanja elektronske otpremnice ima subjekt privatnog sektora i subjekt javnog sektora po osnovu svakog kretanja dobara nad kojima ima pravo raspolaganja, kao i operater prevoza po osnovu kretanja dobara nalogodavca.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, obaveza slanja elektronske otpremnice ne postoji za:

1) kretanje dobara koja se isporučuju preko prenosne, transportne i distributivne mreže, uključujući naročito vodu, električnu energiju, prirodni gas, energiju za grejanje, odnosno hlađenje i slično, KAO I SNABDEVANJE VAZDUHOPILOVA GORIVOM I MAZIVOM UKOLIKO JE MESTO OTPREME I MESTO PREUZIMANJA ISTI AERODROM;

2) kretanje dobara po osnovu prometa na malo u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija;

3) kretanje dobara u okviru ispunjavanja ugovorne obaveze usmerene prema korisnicima sredstava iz međunarodnih okvirnih sporazuma;

4) kretanje dobara u okviru nabavke, modernizacije i remonta vojnih i/ili bezbednosno osetljivih dobara, kao i sa njima povezanih kretanja dobara;

5) kretanje dobara koja podrazumevaju isporuku u okviru jednog subjekta javnog sektora;

5A) KRETANJE DOBARA KOD KOJIH SE DOBRA ILI DEO DOBARA VRAĆA ISTIM PREVOZNIM SREDSTVOM NEPOSREDNO NAKON ISPORUKE, UKOLIKO JE PRIMALAC ELEKTRONSKE OTPREMNICI POSLAO ELEKTRONSKU PRIJEMNICU UZ NAVOĐENJE DOBARA KOJA SE VRAĆAJU;

5B) KRETANJE DOBARA PO OSNOVU ODOBRENOG KLINIČKOG ISPITIVANJA LEKA, ODNOSNO MEDICINSKOG SREDSTVA, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJU LEKOVI, ODNOSNO MEDICINSKA SREDSTVA;

6) kretanje dobara kod kojih primalac dobara ili isporučilac dobara nije subjekt javnog sektora, subjekt privatnog sektora niti lice na koje se shodno primenjuju odredbe ovog zakona koje se primenjuju na subjekte privatnog sektora.

Sistem

Član 4.

Sistem obavezno koriste subjekt javnog sektora i subjekt privatnog sektora, kao i lica na koja se shodno primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na subjekte privatnog sektora.

Subjekt javnog sektora, subjekt privatnog sektora i operater prevoza pristupaju i koriste sistem za slanje, prijem, prihvatanje, odbijanje i čuvanje elektronskih otpremnica, potvrdu fizičkog prijema dobara i preuzimanje elektronskih otpremnica u cilju predavljanja u postupku nadzora, u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor.

SISTEM KORISTI I SUBJEKT JAVNOG SEKTORA KOJI JE UGOVORNA STRANA U OKVIRNOM SPORAZUMU KOJIM SE UTVRĐUJU USLOVI I NAČIN DODELE UGOVORA TOKOM PERIODA VAŽENJA OKVIRNOG SPORAZUMA U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU JAVNE NABAVKE, ZA PRIJEM, ČUVANJE I UVID U POSTUPANJE SA ELEKTRONSKIM OTPREMNICAMA I ELEKTRONSKIM PRIJEMNICAMA POSLATIM U VEZI SA IZVRŠENJEM UGOVORA ZAKLJUČENOG NA OSNOVU OKVIRNOG SPORAZUMA.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, i dobrovoljni korisnik sistema može pristupiti i koristiti sistem za slanje, prijem, prihvatanje, odbijanje i čuvanje elektronskih otpremnica, kao i za preuzimanje elektronskih otpremnica u cilju predavljanja u postupku nadzora, u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor.

Dobrovoljni korisnik sistema može da se prijavi za korišćenje sistema elektronskih otpremnica pristupanjem sistemu na način propisan ovim zakonom.

U slučaju iz ~~stava 4.~~ STAVA 5. ovog člana, dobrovoljni korisnik sistema je u obavezi da koristi sistem u tekućoj i narednoj kalendarskoj godini.

Prevoznik pristupa i koristi sistem za preuzimanje elektronskih otpremnica u cilju predavljanja u postupku nadzora, u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor.

Izuzetno od ~~stava 6.~~ STAVA 7. ovog člana prevoznik nema obavezu pristupanja i korišćenja sistema u slučaju kada elektronsku otpremnicu, čiji je spoljni prikaz odštampao pošiljalac elektronske otpremnice na način koji obezbeđuje verodostojnost porekla i integritet sadržine odštampane otpremnice, potpiše i preda pošiljaocu elektronske otpremnice neposredno pre otpočinjanja prevoza.

U slučaju iz ~~stava 7.~~ STAVA 8. ovog člana, jedan potpisani primerak odštampanog spoljnog prikaza elektronske otpremnice prevoznik je dužan da drži u posedu tokom kretanja dobara.

Izuzetno od ~~stava 6.~~ STAVA 7. ovog člana prevoznik nema obavezu preuzimanja elektronske otpremnice ukoliko je poštanski operator, odnosno davalac poštanskih usluga, za prevoz poštanskih pošiljki, u skladu sa zakonom kojim se uređuju poštanske usluge, UKOLIKO JE SADRŽINA TE POŠILJKE: KORESPONDENCIJA, DOKUMENT, KNJIGA, KATALOG, NOVINA I/ILI ČASOPIS.

Korišćenje podataka koji su dostupni u sistemu dozvoljeno je u skladu sa zakonom.

Lista korisnika sistema je javna lista koja sadrži poreske identifikacione brojeve subjekata javnog sektora, subjekata privatnog sektora i dobrovoljnih korisnika sistema, kao i jedinstvene brojeve korisnika budžetskih sredstava subjekata koji su upisani u Evidenciju korisnika javnih sredstava i koja se vodi kod Centralnog informacionog posrednika upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija.

Ministarstvo finansija u cilju omogućavanja rada sistema, preuzima podatke koji se vode kod nadležnih organa u vezi sa korisnicima sistema.

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija bliže se uređuju način prijave na sistem, pristupanje i korišćenje sistema i korišćenje podataka u smislu ovog člana, kao i sadržina liste korisnika sistema, uslovi za brisanje sa liste korisnika, kao i način i postupak brisanja sa liste korisnika sistema.

Član 5.

Elektronska otpremnica u papirnom obliku je otpremnica odštampana na papiru i obeležena sigurnosnom hologramskom nalepnicom.

U slučaju privremenog prekida veze sa sistemom usled kvara ili nedostataka na sistemu, ili prekida internet veze, korisnicima se preko posebnih funkcionalnosti omogućava korišćenje sistema u cilju evidentiranja informacija o elektronskoj otpremnici u papirnom obliku.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, pošiljalac elektronske otpremnice ~~dužan je da odštampa dva primerka~~ DUŽAN JE DA ODŠTAMPA TRI PRIMERKA elektronske otpremnice u papirnom obliku obeležene sigurnosnim hologramskim nalepnicama sa istom numeracijom, pri čemu jedan primerak zadržava za sebe, a drugi primerak A DVA PRIMERKA predaje prevozniku ili operateru prevoza u cilju predstavljanja i dalje predaje radi potvrde fizičkog prijema iz člana 2. stav 1. tačka 14) ovog zakona JEDNOG PRIMERKA PRIMAOCU ELEKTRONSKE OTPREMNICI U PAPIRNOM OBLIKU.

Sigurnosne hologramske nalepnice iz stava 1. ovog člana štampa Zavod na način koji obezbeđuje posebnu zaštitu kakva se koristi za štampanje vrednosnica, a pribavlja ih pošiljalac elektronske otpremnice.

Pošiljalac elektronske otpremnice iz stava 1. ovog člana dužan je da najkasnije prvog narednog radnog dana po ponovnom uspostavljanju veze sa sistemom izvrši evidentiranje svih nedostajućih podataka u sistemu.

PRIMALAC ELEKTRONSKE OTPREMNICI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ŠALJE ELEKTRONSKU PRIJEMNICU U ROKU PROPISANOM OVIM ZAKONOM, ODNOSNO PRVOG NAREDNOG RADNOG DANA PO PONOVNOM USPOSTAVLJANJU VEZE SA SISTEMOM, UKOLIKO JE USLED PREKIDA VEZE BIO ONEMOGUĆEN DA TO UČINI U ROKU PROPISANOM OVIM ZAKONOM.

Ugovorom između Ministarstva finansija i Zavoda reguliše se način zaštite od falsifikovanja i drugi tehnički detalji sigurnosne hologramske nalepnice, kao i druga pitanja od značaja za slanje, preuzimanje i dostavljanje elektronske otpremnice u papirnom obliku.

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija bliže se uređuju uslovi, način i postupak korišćenja posebnih funkcionalnosti sistema elektronskih otpremnica iz ovog člana, minimalni sadržaj elektronske otpremnice u papirnom obliku i ~~postupanje sa elektronskom otpremnicom u papirnom obliku~~, POSTUPANJE SA ELEKTRONSKOM OTPREMNICOM U PAPIRNOM OBLIKU I POSTUPANJE PRIMAOCU ELEKTRONSKE OTPREMNICI U PAPIRNOM OBLIKU.

Osnovni elementi elektronske otpremnice

Član 6.

Elektronska otpremnica uobičajeno sadrži:

- 1) naziv, adresu, poreski identifikacioni broj i matični broj pošiljaoca elektronske otpremnice;
- 2) naziv, adresu i poreski identifikacioni broj i matični broj primaoca elektronske otpremnice;
- 3) naziv, adresu i poreski identifikacioni broj i matični broj prevoznika uključenih u kretanje dobara;
- 4) broj i datum slanja elektronske otpremnice;
- 5) osnov kretanja dobara;
- 6) vreme i datum planiranog početka kretanja dobara;
- 7) vreme i datum početka kretanja dobara;
- 8) vreme i datum planiranog završetka kretanja dobara;
- 9) mesto i adresu otpreme (utovara) dobara;
- 10) mesto i adresu preuzimanja (istovara) dobara;

11) podatke o vrsti i količini isporučenih dobara, uključujući i slovne oznake akciznih proizvoda ukoliko se radi o akciznim proizvodima;

12) jedinstveni identifikacioni broj elektronske otpremnice nalogodavca, ako elektronsku otpremnicu šalje operater prevoza;

13) podatke o prevoznim sredstvima za prevoz dobara, odnosno identifikacione podatke lica koje prenosi dobra u slučaju lične dostave;

14) dvodimenzionalni bar-kod (eng. QR – Quick Response) za verifikaciju koji sadrži hiperlink ka sistemu.

Elektronska otpremnica može sadržati i druge podatke od značaja za pošiljaoca, primaoca ili druge zainteresovane strane, u skladu sa zakonom.

Spoljni prikaz elektronske otpremnice u slučaju štampanja za potrebe prevoza ili čuvanja elektronske otpremnice omogućava se posebnom funkcionalnošću u sistemu na način koji obezbeđuje vidljivost svih elemenata elektronske otpremnice.

U slučaju da je vreme početka kretanja dobara, u smislu stava 1. tačka 7) ovog člana, određeno u vremenskom intervalu, smatraće se da je otprema započela početkom tog intervala.

Ovaj zakon ne utiče na primenu odredaba zakona kojim se uređuju obračunavanje i plaćanje poreza na dodatu vrednost i podzakonskih akata usvojenih na osnovu tog zakona i ~~odredaba zakona kojim se uređuje računovodstvo u delu odredaba kojim se uređuje računovodstvena isprava~~, ODREDABA ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU AKCIZE I PODZAKONSKIH AKATA USVOJENIH NA OSNOVU TOG ZAKONA I ODREDABA ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE RAČUNOVODSTVO U DELU ODREDABA KOJIM SE UREĐUJE RAČUNOVODSTVENA ISPRAVA.

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija bliže se uređuju forma i način unosa podataka u sistem, minimalni sadržaj elektronske otpremnice neophodan za njeno procesuiranje kroz sistem, slučajevi u kojima pojedini elementi elektronske otpremnice mogu biti izostavljeni, slovne oznake akciznih proizvoda, slučajevi u kojima je predviđena obaveza iskazivanja dodatnih elemenata na osnovu drugih propisa kojima se uređuje slanje određenih vrsta otpremnica, kao i forma i način dostave prateće dokumentacije kroz sistem.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLAN 5.

U PERIODU OD 1. JANUARA 2026. GODINE ZAKLJUČNO SA 30. JUNOM 2026. GODINE, U POSTUPCIMA NADZORA NAD PRIMENOM OVOG ZAKONA, NE UZIMAJU SE U OBZIR EVENTUALNE GREŠKE PRI ISKAZIVANJU PODATAKA U POSLATIM ELEKTRONSKIM OTPREMNICAMA I ELEKTRONSKIM PRIJEMNICAMA.

ČLAN 6.

ODREDBA OVOG ZAKONA KOJA SADRŽI OVLAŠĆENJE ZA DONOŠENJE PODZAKONSKOG AKTA PRIMENJIVAĆE SE OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

PODZAKONSKI AKT IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DONEĆE SE ZAKLJUČNO SA 15. DECEMBROM 2025. GODINE.

ČLAN 7.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, A PRIMENJUJE SE OD 1. JANUARA 2026. GODINE.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Članom 41. stav 3. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18) propisano je da se na organe državne uprave shodno primenjuje član 37. tog zakona u pogledu kontrole sprovođenja analize efekata propisa pre njihovog usvajanja od strane Vlade, za sve zakone i druge propise kojima se bitno menja način ostvarivanja prava, obaveza i pravnih interesa fizičkih i pravnih lica.

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1. Sagledavanje postojećeg stanja.

1) Da li je uočen problem u oblasti i na koju ciljnu grupu se odnosi? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Razlozi za predlaganje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o elektronskim otpremnicama nalaze se prevashodno u potrebi da se unapredi i pojednostavi način dokumentovanja kretanja dobara kroz Republiku Srbiju, kao i da se učini efikasnijim nadzor nad kretanjem dobara. Dakle, ovim aktom predlažu se pojednostavljenja i preciziranja procesa koji su predmet njegovog uređenja.

2. Utvrđivanje cilja.

1) Koji cilj je potrebno postići?

Cilj predlaganja navedenih izmena i dopuna je da se stvore uslove za optimizaciju i ubrzanje poslovnih procesa uz pomoć standardizacije načina dokumentovanja kretanja dobara kroz Republiku Srbiju, kao i da se nadzor nad kretanjem dobara, uključujući inspekcijski nadzor, učini efikasnijim.

2) Da li je cilj koji se postiže donošenjem propisa usklađen sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritetnim ciljevima Vlade?

Uvođenje sistema elektronskih otpremnica u skladu je sa „Programom ekonomskih reformi za period 2024-2026. godine”, koji je Vlada usvojila 28. decembra 2023. godine.

3) Na osnovu kog pokazatelja učinka se utvrđuje da li je došlo do postizanja cilja?

S obzirom na predloženo rešenje u kome su predviđeni različiti datumi početka primene, ispunjenje određenih ciljeva biće moguće preciznije u periodu nakon 1. oktobra 2027. godine. Što se tiče ostvarenja cilja koji se odnosi na uticaj na efikasnost nadzora nad kretanjem dobara, od pomoći bi bilo praćenje broja sprovedenih inspekcijskih nadzora planiranih na osnovu podataka iz sistema u godini koja sledi početku primene za sve subjekte na koje se Zakon odnosi.

3. Identifikovanje opcija.

3) Koje su ključne promene koje se propisom predlažu radi postizanja cilja?

Ključne promene koje se predlažu, pre svega, vrše se dopunama u članu 3. stav 2. Zakona, predviđajući izuzetke od obaveze izdavanja elektronske otpremnice u slučaju da se kretanje dobara vrši u vezi sa snabdevanjem vazduhoplova gorivom i mazivom ukoliko je mesto otpreme i mesto preuzimanja isti aerodrom, potom u

slučaju kretanja dobara kod kojih se dobra ili deo dobara vraća istim prevoznim sredstvom neposredno nakon isporuke, ukoliko je primalac elektronske otpremnice poslao elektronsku prijemnicu uz navođenje dobara koja se vraćaju, kao i u slučaju kretanja dobara po osnovu odobrenog kliničkog ispitivanja leka, odnosno medicinskog sredstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuju lekovi i medicinska sredstva. Navedenim dopunama vrši se rasterećenje postupanja čitavog niza budućih korisnika (u slučaju vraćanja dobara istim prevoznim sredstvom), kao i određenih budućih korisnika, kao što su subjekti koji učestvuju u prometu naftnih derivata (npr. u slučaju isporuke goriva „u krilo aviona”), ili kliničkih ispitivanja lekova kod kojih bi korišćenje sistema bilo skopčano sa preteranim logističkim preprekama.

Drugo, radi otklanjanja dileme u vezi sa jednakošću postupanja prilikom otpreme dobara poštanskih operatera, odnosno pružalaca poštanskih usluga i onih koji se bave prevozom dobara, izvršena je izmena i dopuna na način da se izuzetak od obaveze preuzimanja elektronske otpremnice od strane prevoznika može primeniti na pružaoce poštanskih usluga samo ukoliko je sadržina pošiljke korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina i/ili časopis. Dodatno, tokom postupka javnih konsultacija, prihvaćena je sugestija da je potrebno da se subjektima javnog sektora, koji su ugovorne strane u okvirnim sporazumima kojima se utvrđuju uslovi i način dodele ugovora, omoguću uvid i u elektronske otpremnice, odnosno elektronske prijemnice koje se šalju, odnosno primaju na osnovu tih ugovora (analogno postupanju u sistemu elektronskih faktura).

Na kraju, izmenama i dopunama člana 5. preciziran je način na koji postupaju pošiljalac, prevoznik i primalac elektronske otpremnice u slučaju privremenog prekida veze sa sistemom usled kvara ili nedostataka na sistemu, ili u slučaju prekida internet veze, a uzimajući u obzir mogućnost da sve tri strane učesnice u otpremi (pošiljalac, prevoznik i primalac) nemaju vezu ka sistemu, tako da se predviđa da je potrebno izraditi tri primerka elektronske otpremnice u papirnom obliku.

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Da li predložena rešenja utiču na povećanje ili umanjenje administrativnih troškova i koliko iznosi povećanje ili umanjenje administrativnih troškova koje snosi privredni subjekt?

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na povećanje ili umanjenje troškova proizvodnje i/ili pružanja usluga koje snosi privredni subjekt? Koliko iznosi povećanje ili umanjenje ovih troškova? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Pre svega, podsećamo da će sistem elektronskih otpremnica biti dostupan za korišćenje svim subjektima bez nadoknade. Takođe, nije predviđena nadoknada ni za korisnike sistema koji se odluče da povežu svoja ERP rešenja sa sistemom elektronskih otpremnica (tzv. pristupanje putem aplikativnog interfejsa). S druge strane, postoji mogućnost da će korisnici koji pristupaju putem aplikativnog interfejsa imati jednokratni trošak prilagođavanja IKT rešenja kojim se služe, kako bi bili u prilici da uspešno šalju i primaju elektronske otpremnice i prijemnice iz svog sistema. Za korišćenje sistema biće potreban računar, tablet ili mobilni telefon sa internet konekcijom, dakle ne predviđaju se vanredni troškovi za nabavku opreme. Takođe, Zakonom je uređeno da se elektronske otpremnice i prijemnice bez nadoknade čuvaju u sistemu u roku koji je propisan kao obavezan. Što se tiče obaveze čuvanja odštampanog spoljnog prikaza elektronske otpremnice, odnosno čuvanja elektronske otpremnice u papirnom obliku, obaveza čuvanja ne razlikuje se od trenutnog načina čuvanja poslovne dokumentacije.

Rešenja predviđena predloženim izmenama i dopunama propisa neće bitno uticati niti na povećanje, niti na umanjenje administrativnih troškova na strani subjekata javnog, niti privatnog sektora. Jedine promene koje se predviđaju

sastojaće se u uštedi vremena, primera radi, usled ukidanja obaveze slanja elektronske otpremnice pod određenim uslovima kada se dobra vraćaju, kao i moguće blago povećanje troška za pribavljanje sigurnosne nalepnice, pošto se uvodi obaveza korišćenja tri, umesto dve identične nalepnice.

7. Analiza upravljačkih efekata.

1) Koje aktivnosti je potrebno sprovesti i u kojim rokovima kako bi se omogućila primena propisa? Koja organizaciona jedinica unutar organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, je odgovorna za sprovođenje ovih aktivnosti?

2) Odrediti kapacitete organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koji je potrebno angažovati za primenu propisa. Da li su kapaciteti dovoljni za primenu propisa?

Sistem elektronskih otpremnica dostupan je na demo okruženju (<https://demoeotpremnica.mfin.gov.rs>) od 5. marta 2025. godine, od kada je dostupna i potrebna dokumentacija (Tehničko uputstvo – API dokumentacija, Korisničko uputstvo, Uputstvo za korišćenje XML datoteka, eOtpremnica UBL – primeri, ePrijemnica UBL – primeri, UBL 2.1 opšti primeri, Izmena pošiljke – primeri). Pravilnik o elektronskim otpremnicama („Službeni glasnik RS”, broj 21/25), takođe je donet u martu ove godine. Sistem elektronskih otpremnica, iako je spreman za funkcionisanje, i dalje se unapređuje u skladu sa sugestijama budućih korisnika, kako bi se odredbe Zakona primenile na jednostavan i logičan način. U skladu sa Zakonom, za sprovođenje opisanih aktivnosti zadužen je Centralni informacioni posrednik, kao nadležna jedinica u okviru Ministarstva finansija, koja upravlja sistemom elektronskih faktura i odgovorna je za njegovo funkcionisanje. U ovom trenutku nisu prepoznati izazovi u vezi sa kapacitetom navedene organizacione jedinice, uzimajući u obzir da se predloženim rešenjima ne uvode organizacione, upravljačke i institucionalne promene, te postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada

Obrađivač - Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o elektronskim otpremnicama
DRAFT LAW ON AMENDMENTS OF THE LAW ON ELECTRONIC DELIVERY
NOTES

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

NEMA

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

NEMA

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

NEMA

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

NEMA

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

NEMA

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

NEMA

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

NEMA

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

NEMA

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

NEMA

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

NEMA

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U

ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Predlogom zakona uvodi se sistem elektronskih otpremnica koji je povezan sa sistemom elektronskih faktura, uspostavljen na osnovu Zakona o elektronskom fakturisanju („Službeni glasnik RS”, br. 44/21, 129/21, 138/22, 92/23 i 94/24).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Nema izvora prava Evropske unije koji se odnose na materiju propisa u odnosu na odredbe koje predlažu.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Pre otpočinjanja rada na izradi Zakona o elektronskim otpremnicama („Službeni glasnik RS”, broj 94/24) propisa, u cilju sagledavanja upredno-pravne legislative i prakse u razvijenim državama, Ministarstvo finansija je na projektu *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Public Finance Reform (PFR) – 2030 Agenda*, PN: 2017.2124.0 - 001.00, kao korisnik sredstava radilo sa dobavljačem na projektu - *Goodfaith Strategic Advisory d.o.o.*

Društvo *Goodfaith Strategic Advisory d.o.o.* je na ovom projektu u tri faze pripremio ukupno četiri izveštaja, i to:

1. *Report on current state of e-Systems in Serbia, benefits of introducing e-delivery notes, identification of potential integration fields with the current systems;*
2. *Report on examples of good practices in similar countries/EU members states;*
3. *Inception report followed by draft alignment paper;*
4. *Draft law or amendments of existing laws and recommendation to abolish/cancel certain provisions in existing laws or bylaws.*

U okviru navedenih izveštaja, dat je pregled trenutnog stanja e-sistema u Srbiji, prikazane su potencijalne koristi od uvođenja elektronskih otpremnica, izvršena je identifikacija potencijalnih integracionih polja sa sadašnjim sistemima, dati su primeri najbolje prakse u sličnim državama i državama EU, izvršeno je usaglašavanje stavova između Ministarstva finansija i konsultanta, i dat je prvi nacrt propisa koji je služio kao platforma za donošenje ovog zakona.